

Posudek vedoucí bakalářské práce

Katedra: Religionistiky
Akademický rok: 2015/2016
Název tématu: Prezentace islámu ve francouzských médiích – případová studie na téma zahalování
Autorka: Jana Křížová

Předložená bakalářská práce si klade za cíl analyzovat prezentaci islámu ve vybraných francouzských médiích s ohledem na téma zahalování. Autorka si k analýze vybrala deníky Le Monde a Le Figaro, ve kterých sledovala články z období ledna 2010 až prosince 2014.

Za kladnou stránku předložené práce považuji výbornou jazykovou úroveň a práci s cizojazyčnými, převážně francouzskými, zdroji. Práce obsahuje také mnoho vysvětlujících poznámek pod čarou, takže se stává lehce čtivou také pro čtenáře neznalého kontextu probírané problematiky. Na druhou stranu je diskutabilní, zda některé poznámky pod čarou nejsou v textu bakalářské práce zbytečné (viz např. s. 28 poznámka 78, 80). Dále bych ráda ocenila teoretickou podkapitolu *1.2 Jakob de Roover a liberální model sekularismu*, kterým autorka poukazuje na možné meze pojetí sekularizace, které leží mj. v neschopnosti plně identifikovat buď sféru soukromou, nebo veřejnou, na kterých západní model sekularizace stojí. Tato neschopnost identifikace alespoň jedné ze dvou sfér se pak plně projevuje v debatách týkajících se muslimského šátku, kde se diskutuje, zda je či není šátek náboženským symbolem, zda stát nezasahuje příliš do soukromé sféry muslimů, či zda šátky skutečně či domněle ohrožují veřejný prostor. Všechny tyto problémy autorka nastínila ať v části věnující se francouzskému *laïcité* a jeho legislativnímu ukotvení (pozornost byla věnována zákonu z roku 1905, dále 2004 a nakonec 2010), tak v samotné analýze novinových článků. V návaznosti na teoretickou část práce pak Jana Křížová v závěru trefně poukazuje na meze státní neutrality ve věcech náboženství, když píše: *Francouzští zákonodárci definují kritéria, které víry a praktiky označí jako náboženské a které předměty jako náboženské symboly* (s. 46).

Za diskutabilní část práce považuji první kapitolu *Islám v Evropě*, která by se spíše hodila jako část úvodu nikoli jako samostatná část – ať rozsahem tak obsahem. Svým pojetím tak v kontextu celého textu nedává smysl. Zarážející je také formulace, že *Evropa, ve středověku považovaná za útočiště křesťanstva, měla o islámu velmi málo nepřesných a útržkovitých informací a zpráv, které získávala především od cestovatelů, diplomatů, vyslanců, misionářů, poutníků. Na těchto informacích a zprávách, které většinou byly mylné a nezakládaly se na pravdě, bylo založeno povědomí Evropanů o islámu...* (s. 12). Znamená to tedy, že dnes máme přesnější, pravdivější, či objektivnější poznatky o islámu, na kterých se zakládá naše současné povědomí? Na základě čeho autorka došla k názoru, že zprávy cestovatelů byly mylné?

Stěžejní částí práce pak měla být samotná analýza mediálních textů. Kapitola 3, která se této analýze věnuje, začíná na straně 28, avšak samotná analýza pokrývá strany 36-42. Netvrdím tím, že se nejedná o poctivou analýzu textů, ačkoli se to na první pohled může jevit. Jako vedoucí bakalářské práce, která byla v jednotlivých částech autorkou poctivě konzultována, musím konstatovat, že se jedná o poctivou, byť na slovo skoupou analýzu. Textu by jistě prospělo, kdyby jednotlivá shrnutí byla podpořena konkrétními citacemi z analyzovaných

článků. Na druhou stranu je nutno ocenit autorčinu poctivost v popisu sběru dat, výběru kauz a formulování hypotéz.

Domnívám se, že Jana Křížová prokázala schopnost vědecké práce jak po formální tak obsahové stránce. Bibliografie obsahuje převážně internetové zdroje, to je však dáno charakterem práce, která je zaměřená převážně na současnost. Pro příště bych jen doporučila uvádět u internetových zdrojů také datum citace.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji stupeň **velmi dobře**, v případě úspěšné obhajoby i stupeň *výborně minus*.

Zuzana Černá, Ph.D.

V Pardubicích, 17.8.2016